

Ara és el moment de l'avaluació – Xavier Cuadras Morató i Marc Balaguer

© 20 d'octubre de 2020

L'actuació dels poders públics per fer front a la pandèmia s'ha centrat tant a mirar de donar resposta a l'emergència mèdica que aquesta situació està generant com a tractar de mitigar els efectes econòmics i socials que la disminució de l'activitat provocada pel confinament està tenint sobre persones i empreses.

El fet de donar resposta a l'emergència sanitària i dedicar tots els mitjans públics a aspectes directament relacionats amb la recuperació social i econòmica podria tenir com a conseqüència possible l'ajornament de totes aquelles activitats relacionades amb l'avaluació de les polítiques

públiques, amb el pretext que, en les circumstàncies actuals, el que és important ara és lluitar contra la pandèmia amb tots els mitjans disponibles.

Davant d'aquests plantejaments, cal recordar que només avaluant les polítiques públiques es pot saber si efectivament responen als objectius als quals s'adrecen i en quina mesura i intensitat. Per tant, encara que sembli paradoxal, ajornar l'avaluació ara amb el pretext que cal centrar-nos a fer front a la pandèmia el que fa és precisament impedir saber si estem afrontant aquesta crisi de la forma més eficaç i eficient.

Per tant, en aquesta nova situació amb què convivim, tan sols avaluant les polítiques i les mesures que adoptem podrem generar coneixement sobre els nous problemes socials i si aquests problemes fan necessària una o una altra intervenció, o sobre el disseny òptim d'una política determinada, la seva posada en marxa o el seu impacte en el conjunt de la societat.

Així, en un moment com l'actual —en què apareixen noves problemàtiques i afloren noves necessitats—, l'avaluació de polítiques és l'única forma que tenim per caracteritzar-les, dimensionar-les i poder esbrinar com afecten a qui les pateix. Aquest coneixement és crucial per donar una resposta efectiva als nous problemes que sorgeixen.

Així mateix, a conseqüència de la voluntat de donar resposta a aquestes noves necessitats, han anat apareixent en temps rècord noves polítiques que es posen en marxa gairebé de forma immediata i que cal que tinguin dissenys coherents i teories del canvi sòlides i ben formulades.

Ara com ara, l'avaluació de les necessitats i del disseny té un paper fonamental per saber quines polítiques són, d'entre les moltes que s'estan proposant, les més adequades per donar resposta a les noves necessitats i assolir els objectius de les polítiques.

Alhora, és important analitzar com es posen en marxa aquestes polítiques. Les presses poden fer que en circumstàncies com les actuals no es tinguin en compte factors o barreres que facin que els efectes de la política no acabin arribant als seus destinataris objectius. Les avaluacions de la implementació ens permeten identificar si això realment està succeint i sota quins condicionants.

Finalment, és clau que, sempre que sigui possible, quan es posin en marxa les intervencions es pensi com es voldran avaluar. Això farà que les polítiques incorporin des del principi els elements necessaris per poder-les avaluar en el futur.

D'aquesta forma, l'avaluació genera coneixement útil per a la presa de decisions públiques.

La pandèmia actual, que s'ha convertit en un condicionant que determina les nostres vides, té lloc en un moment en què l'intercanvi d'informació a escala global és molt ràpid i gairebé en temps real. En conseqüència, avui podem saber quines mesures s'estan aplicant en diferents àmbits de l'Administració i en diferents llocs del món per fer front a aquesta situació.

De la mateixa manera que sabem quins són els laboratoris d'arreu del món que estan treballant per trobar la vacuna de la pandèmia i com ho estan fent, també hauríem de saber quines mesures s'estan adoptant en tots els països per esmorteir els efectes socials i econòmics d'aquesta pandèmia en

entorns semblants al nostre. Així mateix, també seria rellevant establir mecanismes que permetin saber si s'estan avaluant aquestes polítiques, com s'estan avaluant, quan estaran disponibles els resultats d'aquestes avaluacions i si seran útils per orientar l'adopció de polítiques públiques a casa nostra.

A més, en el context del Fons de Recuperació «Next Generation EU», es preveu un desenvolupament d'iniciatives i polítiques públiques amb un abast i una intensitat que no s'han vist mai des del final de la Segona Guerra Mundial, i l'avaluació pot tenir un paper clau per fer un bon ús d'aquests recursos.

Per tant, ara més que mai, és el moment de l'avaluació.

El compromís dels governs amb l'avaluació és el compromís amb les seves polítiques i amb el bon ús dels recursos públics.

El moment actual ens dona l'oportunitat d'incorporar l'avaluació avui com un element de coneixement i de millora del present i del futur, i no podem deixar passar aquesta oportunitat ni com a Administració ni com a societat.

Xavier Cuadras Morató

President del Consell Rector d'Ivàlua – Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

Marc Balaguer

Director executiu d'Ivàlua

◆ AVALUACIÓ, CORONAVIRUS, COVID-19, CRISI, DIRECCIÓ PÚBLICA, EMERGÈNCIA SANITÀRIA, INNOVACIÓ, MARC BALAGUER, PANDÈMIA, PLANIFICACIÓ RECURSOS PÚBLICS, POLÍTiques PÚBLIQUES, PRESSUPOSTOS PÚBLICS, XAVIER CUADRAS MORATÓ